

MIDRIMAA HUVIKOOL ÕPPEKAVA

I. ÜLDOSA

1. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID

Õppe- ja kasvatustegevuse üldine eesmärk on toetada laste kehalist, vaimset ja sotsiaalset, sealhulgas kõlbelist ja esteetilist arengut, et kujuneksid eeldused igapäevaseks toimetulekuks ja koolis õppimiseks. Selleks on vaja:

luua lapsele arengut soodustav keskkond, tagada turvatunne ja eduelamused, toetada lapse loomulikku huvi hankida teadmisi ja saada kogemusi ümbritseva elu, looduse ja ühiskonna nähtuste kohta;

soodustada lapse kasvamist aktiivseks vastutus-, otsustus- ja valikvõimeliseks, oma otsusele ja tunnustatud käitumisharjumistele vastavalt käituvaks ning teiste suhtes avatuks, teisi arvestavaks koostöövalmis inimeseks;

toetada last ümbritseva maailma mõistmisel ja tervikliku maailmapildi kujunemisel

toetada ja abistada vanemaid kasvatusküsimustes.

laste huvikoolitus pakub täiendavaid võimalusi hariduse omandamiseks ja isiksuse arenguks, sisukaks vaba aja veetmiseks võimalikult kodukoha läheduses.

koolide ja koolieelsete asutuste õppetegevusest vabal ajal.

huvikooli eesmärgiks on anda lastele lähtuvalt õppekorralduse üldistest alustest, täiendõppe ja süvaõppeliigist täiendatult ja süvendatult teadmisi muusikaõpetuses, kunstõpetuses, tantsuõpetuses, robootikas, eesti keeles muukeelsetele lastele, inglise keeles, eesti keele, matemaatika ja loodusõpetuse arendusringis koolieelsetele lastele, sisustada organiseeritult laste vaba aega üldarendava kehalise kasvatuse koolitusel.

äratada lastes huvi kunsti, muusika, tantsimise, keelte õppimise ja sportimise vastu.

pole sugugi ükskõik, millises keskkonnas laps kasvab. Kasvukeskkond on just see, mis kujundab lapse väärtushinnanguid, tema hea ja halva tunnetuse, ilumeele, mõttemaailma ja keele. Suur osa on selle kujundamisel ka laste huviringidel. Oluliseks osaks lapse komplekses kasvatusprogrammis tuleb pidada kultuuritausta mõju. See hõlmab väga laialdast mõjude kogumit, mis vahendatakse lapsele just nende intensiivselt tegelevate inimeste, eelkõige lapsevanemate, aga ka õpetajate, huviõpet pakkuvate huvikooli õpetajate kaudu.

- laste teadmiste ja maailmavaate avardamine.
- loob eeldused jätkata õpinguid valitud huvialal algkoolis.
- lastevanemate ja huvijuhtide vastastikune koostöö lapse harmooniliseks arenguks. Eduka koostöö aluseks on õpetaja austav ja arvestav suhtumine perekonda, kes väärtustab huvialasid ja kasvatuspõhimõtteid.
- Õppekava täitmise ja tagamise toetamiseks kasutatavate õppevahendite nimekirja kinnitab kooli juhataja.

2. ÕPPE- JA KASVATUSTEgevuse Põhimõtted

Õppe- ja kasvatuskorralduse põhimõtted tulenevad õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkidest ning on kasvatava ja arendava tegevuse aluseks kõikides lasteasutustes.

Lapse kehalist, vaimset ja sotsiaalset arengut soodustab kodu ja lasteasutuse koostöö. See lähtub lapsest ja on suunatud tervikliku arengukeskkonna kujundamisele. Lasteasutuse tegevus on perekonnale avatud.

Lapse arengus on suur tähtsus mängul, huvihariduse omandamisel peab õppe- kasvatustegevus olema tihedalt läbi põimitud mänguga, et äratada huvi õppetegevuse vastu ning selle kaudu last õpetada, arendada ja kasvatada.

Lapse arengut soodustab aktiivset liikumist stimuleeriv, mitmekesiseid liikumisvõimalusi ja -kogemusi ning positiivseid eeskujusid pakkuv keskkond, mida huvikool ka kehalise – ja tantsulise liikumise näol pakub

Kasvatamisel ja arendamisel väärtustatakse eesti kultuuritraditsioone ning arvestatakse teistest rahvustest laste kultuuri eripära.

Kasvatamine ja arendamine toimub valitud huvikoolitusel toetudes ainekavale ning arvestades lapse vanuselisi, soolisi ja individuaalseid iseärasusi.

3. ÕPPEAJA KESTVUS

Õppeaasta kestab õppe algusest ühel kalendriaastal uue õppe alguseni järgmisel kalendriaastal. Õppeaasta koosneb õppeperioodist ning koolivaheaegadest.

Õppeperioodi arvutusühikud on õppetund, õppenädal.

Õppetöö algab 2. septembril ja lõpeb 30 mail. Õppeperioodis on vähemalt 35 nädalat.

Koolivaheaeg on detsembri kuu viimane nädal ja jaanuari kuu esimene nädal. Suvine koolivaheaeg 31.05- 01.09.

Huvikooli tööst osa võtvatel koolilastel on koolivaheaeg identne üldhariduskooli koolivaheaegadega, mille määrab haridusminister.

4. ÕPINGUTE ALUSTAMISE TINGIMUSED

4.1 Õpilasi võetakse kooli ilma katseteta peale lapsevanemaga lepingu sõlmimist.

4.2 Erakooli nõukogul on õigus kehtestada lisanõudeid.

5. ÕPPEAINETE LOEND JA MAHT AINEPUNKTIDES JA ÕPPEPÄEVADES

1. Erakooli õppekavas teeb muudatusi õppenõukogu, need kinnitab huvikooli omanik. Kümne tööpäeva jooksul nende kinnitamisest arvates esitatakse need Haridus- ja Teadusministeeriumile registreerimiseks.

1. Lapsevanemal on õigus valida oma lapse huvidele ja võimetele vastav huvikoolitus arvestades tunniplaani võimalusi ja lapse ealisi ning individuaalseid iseärasusi. Lapsevanemal on õigus enne koolituse valikut külastada lahtist tundi ja tutvuda õppekavaga.

6. HINDAMINE

Lapse edukuse aluseks on tema areng. Kool annab lapsele ja tema vanematele kogu õppeaasta vältel regulaarselt suulisi hinnanguid lapse edusammude kohta.

Kooliaasta lõpus saab lapsevanem koolilt kirjaliku hinnangu oma lapse edasijõudmise ja edusammude kohta erahuvikoolis.

Hinnangute eesmärgiks on toetada õppurite arengut õpingutes. Hinnangute andmine põhineb erinevatel tagasiside andmise viisidel ja enesehindamise suunamisel, on julgustav ja motiveeriv.

7. ÕPPEKAVADE UUENDAMINE JA TÄIENDAMINE

Õppekava on avatud pidevaks edasi arendamiseks ja korrigeerimiseks, vastavalt vajadustele.

Õppekava koostamises ja arendamises osalevad kõik pedagoogid. Õppekava on aluseks õpetajate töökavadele konkreetsetes õpperühmades.

II MÄNGU- JA ARENDUSRINGI ÕPPEKAVA KOOLIEELIKUTELE

1. ÕPPETÖÖ KORRALDUS

- õppe- ja kasvatustegevuse aluseks on õppekava;
- õppetegevus toimub 6- 7 aastastele lastele;
- õppetegevus toimub eesti keeles;
- õpe toimub õpperühmades, kus on kuni 20 õpilast;
- üks kord nädalas koolis käiva rühma lapsed tegelevad õppepäeva jooksul 4 ainevaldkonnaga: eesti keel, matemaatika, loodus- ja inimeseõpetus. Kaks korda nädalas koolis käiva rühma lastel on mõlemal koolipäeval eesti keel ja matemaatika. Inglise keele, loodus- ja inimeseõpetuse, kunstitund on tunniplaanis üks kord nädalas;
- tunni pikkus 30 minutit;
- tundide vahel on mängupausid;
- õppetöö toimub lastepäraselt sisustatud klassiruumis;
- õppetsükli (huviringi) lõpetamise tingimuseks on osavõtt 75% õppetundidest ja õppekavaga kehtestatud nõuded;
- õpetus põhineb õppurite individuaalsete erinevuste arvestamisel;
- õppeaasta lõpus saavad lapsed tunnistuse.

2. ÕPPESISU

Erinevate ainevaldkondade õppesisu lähtub teema- ja lisamaterjalide valikul lapse elu ja ümbritsevat keskkonda käsitlevatest (koduloo, looduskasvatuse, tervisekasvatuse, liikluskasvatuse) teemadest, mis ainetega lõimub. Maailm on terviklik ning laps peab õppima suhestama ennast ja ümbritsevat maailma.

Õppekavas käsitletav on teemarühmadesse jaotatud tinglikult ja alateemad seostuvad omavahel läbi erinevate õppesisude. Kuude lõikes antud teemade puhul koostavad iga rühma õpetajad oma tegevuskava, võttes aluseks laste vanust ja arengut, vastavalt vajadusele laiendades või kitsendades teemat.

3. ÕPPEAINETE LOEND

Mängu- ja arendusringis õpetatakse järgmisi õppeaineid:

- eesti keel
- matemaatika
- inglise keel
- loodus- ja inimeseõpetus
- kunst

4. ÕPPETÖÖ MAHT JA KESTVUS

Õppetöö maht ja kestus üks kord nädalas õppetöös osaleval lapsel on 140 tundi (35 nädalat) õppeaastas ning kaks korda nädalas osaleval lapsel 280 tundi (35 nädalat) õppeaastas. Õppetöö algab 2. septembril ja lõpeb 30 mail. Õppeperioodis on vähemalt 35 nädalat. Koolivaheaeg on detsembri kuu viimane nädal ja jaanuari kuu esimene nädal. Suvine koolivaheaeg 31.05- 01.09.

Õppeaine	Nädalas	Kokku
Eesti keel	2	70
Matemaatika	1	35
Loodus- ja inimeseõpetus	1	35

Kaks korda nädalas toimuva õpperühma õppetöö maht

Õppeaine	Nädalas	Kokku
Eesti keel	2	70
Matemaatika	2	70
Loodus- ja inimeseõpetus	1	35
Inglise keel	2	70
Kunst- ja meisterdamine	1	35

ÕPPE- JA KASVATUSTEgevuste AINEKAVAD

5.LOODUS- JA INIMESEÕPETUS

5.1 Õppe eesmärgid ja õpiväljundid

- lapsel on kujunenud loodushoidlik suhtumine;
- lapsel on kujunenud terviklik maailmakäsitlus, mille keskmeks on tema ise ja tema perekond, kodu ja lähiümbrus;
- laps omab teadmisi inimese, lindude, loomade, taimede arengust;
- laps väärtustab perekonda, pereliikmete omavahelisi suhteid, sugulussuhteid ja vanavanemaid;
- laps teab jalakäijate liiklusreegleid
- laps teab Eesti Vabariigi sümbolikat, rahvakalendri tähtpäevi ja traditsioone;
- mõistab õppimise ja töö olulisust ning saab aru kohustustest ja vastutusest.

Loodusõpetuse õppimise kaudu kujuneb lapsel arusaam loodusest kui tervikust. Õpitakse mõistma inimese sõltuvust looduskeskkonnast ning inimtegevuse mõju looduskeskkonnale. Omandatakse positiivne hoiak kõige elava suhtes. Suurt tähelepanu pööratakse koduümbrusele ja Eesti- kesksusele. Rõhutatakse õpikeskkonna aktiivsust ja avastuslikkust – õpikeskkond on valdavaltaktiivne, lapsekeskne ning seotud lapse igapäevaeluga. Lapsel kujuneb huvi looduse vastu ning oskus looduses käituda.

Inimeseõpetuses on kesksel kohal isiksusekeskne väärtuskasvatus – laps, tema perekond, kodu ja lähiümbrus. Väärtustatakse positiivse minapilti, üldinimlike väärtuste ning sotsiaalsete oskuste kujunemist. Ainesisu toetab kultuurihuvi ja turvalise koolikeskkonna kujunemist.

5.2 Õppesisu

September

- sügise algus, sügiste tunnused, sügiskuud;
- kodumaised puuviljad ja marjad;
- eksootilised puuviljad (sidrun, banaan, apelsin);
- köögi- ja juurviljad (kartul, tomat, kurk, kapsas, sibul, porgand, punapeet, redis, kaalikas);
- inimese elu. Lapsepõlv, lapse õigused;
- kodu (kodused tegevused, väärtused);
- aeg (aasta, kuu nädal, päev, eile, täna homme, õhtu, hommik; päev, öö).

Oktoober

- sügis linnas ja maal;
- teraviljad- rukis, nisu, kae. Saia- ja leivavili. Teraviljasaadused;
- Eestis levinumaid lehtpuud (kask, vaher, haab, tamm, hobukastan, pihlakas) ja okaspuid (kuusk, mänd);
- söödavad metsaseened;
- mürgised seened;
- kodune aadress, oma kodu kirjeldamine. Läheb kodu- ja kodumaa juurde;
- pereliikmed, nende nimed, ema ja isa telefoninumber. Pere juurde kuuluvad lemmikloomad. Lähisugulased- vanavanemad, tädid, onud;
- keha ja tervis. Jalgrattatee- ja jalgteed, bussipeatuse tähis, ülekäigurada. Keelumärgid- käigukeeld.
- keha- kehaosad, poiss ja tüdruk;

- tervis- tervislik toit, liikumine, hammaste tervishoid, puhtus, sotsiaalne keskkond, puhas vesi, õhk, ümbrus;
- sport- tervisesport, tippспорт, lemmikspordialad;
- jalgrattatee- ja jalgte, bussipeatuse tähis, ülekäigurada. Keelumärgid- käigukeeld.

November

- metsloomad (ilves, metssiga, põder, siil, karu, hunt)
- loomade valmistumine talveks;
- ametid;
- kodutööd;
- tähtpäevad (mardi- ja kadripäev, isadepäev, emadepäev);
- valgusfoor- mida tähendavad foori tuled?

Detsember

- talv, talvekuud, talve tunnused;
- linnud talvel. Eestis talvituvad linnud, paigalinnud (rasvatihane, leevike, rähn, harakas, vares);
- metsloomade jäljed lumel;
- ilm- temperatuur, tuul, sademed;
- kütmine, soojus ja ohutus. Küllekolded- ahi, pliit, kamin, radiaator. Küttematerjalid. Lahtine tuli, tuleohutus, põletamine;
- advent ja adventiaeg;
- jõulud- kombed ja tavad, sümbolid, kaunistused, kingitused, toidud;
- helkur, turvavöö, jõulud kristlikus tähenduses.

Jaauuar

- päike, maa, gloobus;
- aasta, kuu, nädal, kuude ja nädalapäevade nimetused;
- öö ja päev. Hommik ja õhtu;
- aja mõõtmine, täistund, kella tundma õppimine;
- telefoniga helistamine;
- oht ja ohutus- ohud kodus, lasteaias, looduses, liikluses;
- sport- tervisesport, tippспорт, lemmikspordialad.

Veebruar

- Eesti. Asukoht Euroopa kaardil. Eesti pealinn;
- eesti sünnipäev, president;
- sümbolika- lipp, vapp, hümn. Lipu värvid ja tähendused;
- euro ja sent;
- maakonnad. Suurim järv, saar, kõrgeim mägi;

- naaberriigid: Läti, Soome, Venemaa, Rootsi;
- eesti rahvuslill- lind, kivi, pill, loom;
- raha säästmine ja kogumine;
- kodu ja kodumaa. Minu kodukoht- kodumaja, koduõu, aadress, küla, alev, tänav;
- sünnimaa, kodumaa, isamaa- rahvus ja emakeel; rahvussümboolika.

Märts

- kevad. Kevadkuud. Kevade tunnused;
- rändlinnud (kuldnokk, suitsupääsuke, velge toonekurg, ööbik, kägu);
- elus ja eluta loodus. Päike, õhk, vesi, kivid, tuli;
- sõidukid maal ja õhus;
- traditsioonid ja kombed- rahvakalendri tähtpäevad, rahvusvahelised pühad, riigipühad;
- naabermaad- lähimad naaberriigid, tavad ja kombed;
- maailm- lapsed mujal maailmas.

Aprill

- loodus kevadel. Kevadtööd aias ja põllul;
- kevadlilled;
- asjad ja materjalid. Materjalide omadused;
- tahked ained ja vedelikud;
- inimese tehtud asjad. Kivist, puidust, metallist, klaasist, riidest ja plastmassist asjad;
- asjade parandamine;
- jalgratta, rulluisukude või rulaga sõitmisel;
- ühiskond. Sõber;
- naaber- minu naabrid;
- kool- lapsed, õpetajad, õppimine, õppevahendid;
- lasteaed- sõbrad, õpetajad, kaaslased;
- töö- töö ja puhkus, vastutus ja kohustus.

Mai

- inimese peamised kehaosad;
- inimese meeled;
- kodulinnud;
- koduloomad;
- emadepäev;
- suvi, suvekuud, tüve tunnused. Suvised ohud rannas ja metsas;
- mina ja loodus- loodushoid, looduskaitse;
- loodus ja säästev eluhoiak.

5.3 Eeldatavad võimed ja oskused koolituse lõpetamisel

- tunneb ja oskab nimetada Eesti levinumaid lehtpuid (kask, vaher, haab, tamm) jaokaspuid (kuusk, mänd);
- tunneb ja oskab nimetada Eesti metsades kasvavaid metsamarju (metsmaasikas; pohl, mustikas, jõhvikas, metsvaarikas);
- tunneb ja oskab nimetada Eesti metsades kasvavaid levinumaid söögiseeni (pilvik, kuuseriisikas, kukeseen, kivipuravik) ja mürgiseid seeni (punane kärbseseen);
- tunneb ja oskab nimetada aias kasvavaid puuvilju ja marju (õun, ploom, pirn, kirss, karumari, punane ja must sõstar);
- tunneb ja oskab nimetada aias kasvavaid köögivilju ja juurvilju (kartul, tomat, kurk, kapsas, sibul, porgand, punapeet, redis, kaalikas);
- oskab nimetada aastaaegu, teab suve-, sügis-, talve- ja kevadkuid ning aastaegadetunnuseid;
- teab, et inimesel on viis meelt, mille abil saab infot ümbritsevast maailmast;
- tunneb kella (täistund);
- tunneb ja oskab nimetada rändlinde (kuldnokk, suitsupääsuke, sookurg, valge- toonekurg) ja paigalinde (rasvatihane, leevike, rähn, vares, harakas), teab mida tohib talvel lindudele söögiks anda;
- tunneb ja oskab nimetada kodulinde ja nende poegi;
- tunneb ja oskab nimetada koduloomi;
- hoolib elusolenditest ja nende vajadustest;
- liigub looduses turvaliselt, käitub loodushoidlikult ning järgib koos tegutsemise reegleid;
- teab oma ees- ja perekonnanime, sünnipäeva, vanust, kodust aadressi;
- teab vanemate nime, telefoninumbrit;
- tunneb liikluses jalakäijate reegleid;
- teab millised ohud on liikluses jalakäijal;
- oskab nimetada oma pereliikmeid ja sugulasi ;
- tunneb keha ja kehaosaid;
- oskab arutleda tervislikust toidust, liikumise vajalikkusest, hammaste tervishoiust;
- teab puhtuse vajalikkusest;
- oskab nimetada spordialasid, oma lemmikspordiala;
- tunneb tavalisemate materjalide omadusi (puu, plastik, kivi);
- oskab nimetada kivist, puidust, metallist, klaasist, riidest ja plastmassist asju;
- ohud ja reeglid jalgratta, rulluiskude või rulaga sõitmisel;
- oskab vestelda oma sõpradest ja millised on väärtused suhetes;
- oskab nimetada ja tunneb oma koolikaaslasi, õpetajaid, lasteaia kaaslasi;
- tunneb ja nimetab õppevahendeid;
- teab millised kohustused ja õigused on väikesel lapsel.

6. EESTI KEEL

6.1 Õppe eesmärgid ja õpiväljundid

- laps tuleb toime igapäevasuhtluses;
- lapsel on huvi lugemise-kirjutamise vastu, on kujunenud lugemise-kirjutamise alusoskused;
- laste tundemaailm on rikastunud ja saanud positiivseid elamusi lastekirjanduse ja muude eakohaste

tekstide kaudu;

- laps julgeb ennast väljendada ja esineda;
- laps kasutab kõnes õiget hääldust, õigeid grammatilisi vorme ja lauseehitust.

Keelt ja kõnet arendatakse kõikides tegevustes: vestlustes, jutustamisel, lavastamisel ja lavastustes esinemisel, muinasjuttude kuulamisel, vaatlustel, õppekäikudel, olmetoimingutes, maalimisel-voolimisel, laulmisel, mängudes jm.

Kõigis nendes tegevustes omandavad lapsed mitmesuguseid teadmisi ja oskusi, esmajoones rikastub nende sõnavara, areneb kõne mõistmine. Igas tegevuses on kõnearenduslik osa: lapse kõne arengule vastavate lausemallide kasutamisel harjutatakse teemakohaseid sõnu erinevates muutevormides, harjutatakse õiget hääldamist. Õppemängudes harjutatakse ka selge diktsiooniga grammatiliselt õiget kõnet, rakendub loomulik huvi sõnadega mängimise vastu.

6.2 Keeleõpetuse sisu

September

- mõisted häälik ja täht;
- häälikute kuulmine sõnas;
- nimisõna laiendamine tegusõna ja sihitisega (laps loeb raamatut, tüdruk peseb käsi jne.);
- sirgjoontes tähed I, T, H, E, L;
- mõiste täishäälik, nende leidmine sõnas;
- rütmiharjutused.

Oktoober

- sõnades häälikute eristamine, järjekorra määramine;
- lühikese ja pika hääliku kõrvutamine;
- tegusõnade tuletamine (karu mõmiseb, koer haugub);
- kaldjoontes tähed A, V, M, Ä, N, K;
- mõiste kaashäälik ja nende leidmine sõnas.

November

- häälikute järjekord sõnas, sõnade häälimine, häälikute loendamine;
- tähtedest sõnade ladumine;
- vastandsõnad;
- mõiste sulghäälikud ja nende leidmine sõnas;
- sirg- ja kõverjoonte jäljendamine;
- rütmiharjutused.

Detsember

- sirg- ja kõverjoonte tähed J, G, S, F;
- omadussõnade kasutamine nimisõnade laiendajana (suur karvane kuri koer);
- omadussõnade ülivõrde moodustamine (suur, suurem, kõige suurem);
- metafoori tähendus ja rahvakeelsete väljenditega tutvumine.

Jaanuar

- häälikute võrdlemine kõlavuse alusel (täis-, kaas-, ja sulghäälikud);

- sõnade kokku lugemine ja tähenduse mõistmine;
- sõnadest lausete moodustamine;
- lause alguse ja lõpu otsimine, lause lõpumärgid;
- liitsõnade moodustamine;
- diktsiooniharjutused.

Veebruar

- sõnade loendamine lauses ja lausete koostamine;
- lause laiendamine küsimuse abil;
- tugevad ja nõrgad kaashäälikud (sulghäälikute kõrvutamine);
- hääliku asendamise sõnas, uute sõnade avastamine;
- aja mõistete õige kasutamine (eile, täna, homme jne.);
- sünonüümid (kole, inetu; kuri, vihane; lõbus rõõmus);
- ristsõnade lahendamine;
- rütmiharjutused.

Märts

- üldmõisted (sõnade tähenduste täpsustamine);
- keeruliste ja mitmesilbiliste sõnade hääldamine ja häälimine (traktorist, korstnapühkija, kombainer);
- sõnade tuletamine (tuletõrjuja kustutab tuld, korstnapühkija puhastab korstnaid);
- kirjajarjutused;
- lühikese ja pika hääliku kõrvutamine;
- liitsõnade moodustamine ja tuletamine.

Aprill

- nõrk sulghäälik sõnas (sõna algses- võõrsõnad, keskel ja lõpus);
- riimuvad sõnad;
- sõnamängud (telefon, söödav-mittesöödav, sõnakett);
- võõrtähed ja häälikud;
- lühikese ja pika hääliku võrdlemine (sõna tähenduse muutmine);
- suur täht lauses (lause algab suure tähega, lause keskel on suure tähega kirjutatud nimi).

Mai

- sõnades kõikide häälikute õiges järjekorras hääldamine;
- sõnade kokku lugemine ja tähenduse mõistmine;
- lausete lugemine, lausete alguse ja lõpu leidmine, lause lõpumärgid;
- liitsõnade tuletamine;
- kirjajarjutused, ristsõnad.

6.3 Eeldatavad võimed ja oskused koolituse lõpetamisel

Hääldamine

- hääldab etteõeldu kordamisel õigesti tähenduselt võõraid sõnu;
- hääldab õigesti võõrhäälikuid (f, š) tuttavates sõnades (nt fantaasia, šokolaad).

Sõnavara

- selgitab kuulnud kujundlike väljendite (tuul ulub, kevad koputab aknale) tähendust oma sõnadega ja/või toob enda kogemusega seotud näiteid;
- kasutab kõnes mõningaid abstraktse (so mittekogetava vastega) tähendusega sõnu(nt. tundeid, vaimset tegevust tähistavaid: mõtlen, arvan, julge, lahke);
- kasutab kõnes inimesi ja inimese tegevust iseloomustavaid sõnu;
- liidab ja tuletab analoogia alusel tuttavas kontekstis keelenormi järgides sõnu;
- kasutab õigesti aja- ja ruumisuhteid väljendavaid sõnu (nt vahel, kohal, otsas, varem, hiljem, enne, pärast);
- mõistab abstraktseid üldnimetusi õpitud valdkondades (nt transport, elusolendid, tähtpäevad, kehaosad).

Grammatika

- kasutab oma kõnes kõiki käändevorme ainsuses ja mitmuses, sh harva esinevaidkäändevorme (nt olev kääne, arstina);
- kasutab oma kõnes käändevorme harva esinevates funktsioonides (nt kohakäändedajasuhete väljendamiseks, hommikust õhtuni);
- kasutab oma kõnes õigesti osastava ja sisseütleva käände erinevaid lõpuvariante (ntpalju linde, konni, autosid);
- kasutab oma kõnes enamasti õigesti laadi vahelduslikke sõnu (poeb-pugema, siga –sead);
- kasutab õigesti põimlauseid, mis väljendavad järgmisi suhteid: põhjus, nt sidendigasest; eesmärk, nt sidendiga et; tingimus, nt sidenditega kui...siis.

Lugemine ja kirjutamine

- nimetab ja kirjutab enamikku tähti;
- veerib 1-2 silbilisi sõnu kokku, pikemaid sõnu loeb aimamisi;
- häälib õigesti 1-2 silbilisi ka sulghäälikuid sisaldavaid häälikuühenditeta sõnu;
- kirjutamisel märgib õigesti 1-2 silbiliste häälikuühenditeta sõnade häälikstruktuuri;
- eristab häälikuühenditeta sõnas kuulmisel teel teistest pikemat häälikut;
- jagab kuulnud laused sõnadeks;
- muudab täiskasvanu eeskujul sõna vältestruktuuri (koll- kool, linna (3v.)- lina, tibu-tippu).

6.4 Lastekirjanduse õppesisu

- loovuse arendamine pildi järgi jutu jutustamisel, loole uue lõpu või alguse mõtlemisel;
- sõnavara rikastamine kirjanduspalades esinevate näidete varal (võõrsõnade, kõnekäändude, väljendite, mõistete, sünonüümide, vastandsõnade), analoogiate leidmine kõnekeelest, õpitud sõnade ja väljendite kasutamisele julgustamine;
- loetud kirjanduspala kaudu võimaluste pakkumine oma käitumise analüüsimiseks ja seletamiseks;
- rahvaluule lühivormide, jutustuste, luuletuste seostamine rahvakalendri tähtpäevadega; erinevate maade rahvaluule, kangelaslood („Kalevipoeg“);
- tutvumine tõlkekirjandusega (naljalood, muinasjutud);
- tähtsamate eesti lastekirjanduse klassikasse kuuluvate raamatute ja autoritetutvustamine;
- omaloominguliste jutukeste väljamõtlemine ja esitamine, loetud ja kuulnud kirjanduspalade ümberjutustamine;

- mõne mitme salmilise luuletuse selgeksõppimine.

6.5 Eeldatavad tulemused tutvumisel lastekirjandusega

- tunneb huvi lugemise ja raamatute vastu;
- oskab kuulata ja kuuldut ümber jutustada;
- oskab seostada loetut-kuuldut igapäevaelus toimuvaga;
- kasutab eneseväljenduseks korrektset eakohase sõnavaraga keelt;
- julgeb avaldada oma arvamust kirjanduspala kohta ja oskab vastata küsimustele;
- austab rahvaloomingupärandit ja teab peast erinevaid liisusalme;
- teab eesti rahvapärimuse tegelasi (Kalevipoeg, Vanapagan, Suur Tõll);
- tunneb mõnda klassikalist muinasjuttu ja teab nende õpetlikku saatesisu;
- oskab teha vahet kirjanduse peamiste erinevate liikide ja vormide vahel;
- teab peast ja oskab ilmekalt esitada mõnda luuletust;
- oskab oma jutustust ilmestada hääletämbri, kõnetempo ja hääle valjusega;
- teab ja oskab kasutada kõnes kirjanduspalade vahendusel omandatud mitmetähenduslikke sõnu, omadussõnu, sünonüüme, antonüüme;
- oskab lugu pidada raamatust.

7. MATEMAATIKA

7.1 Õppe eesmärgid ja õpiväljundid

- rühmitab esemeid ühe-kahe tunnuse alusel ja võrdleb esemete hulki;
- järjestab esemeid suuruse ja asenditunnuste põhjal;
- tunneb lihtsamaid ajamõisteid ja kirjeldab ning järjestab oma igapäevategevusi;
- mõtestab loendamistegevust ja seoseid arvude reas;
- mõistab mõõtmistegevust ja olulisemaid mõõtühikuid;
- tunneb ja kirjeldab geomeetrisi kujundeid;
- näeb matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes.

7.2 Õppesisu

September

- geomeetrised kujundid - kuup ja ruut; kera ja ring; risttahukas ja ristkülik; kolmnurk
- esemete järjestamine ja võrdlemine- suurem, väiksem; pikem, lühem; laiem, kitsam; paksem, õhem;
- esemete asukoht ümbritseva suhtes;
- hulgad-hulgale nime andmine; hulkade moodustamine; hulkade võrdlemine. Mõisted rohkem, vähem, võrdselt.

Oktoober

- arvud ja numbrid- Arv ja number 1; vastav kellaaeg täistundides ja rahaühik- 1 euro;
- eile; täna; homme;
- arvud ja numbrid- Arv ja number 2; vastav kellaaeg täistundides ja rahaühik- 2 eurot;
- arv ja number 3; vastav kellaaeg täistundides; vastav järgarv; arvude võrdlemine.

November

- arvude võrdlemine. Märkid $>$; $<$; $=$. Mõisted on suurem, on väiksem, on võrdne;
- matemaatilise jutukese koostamine;
- arv ja number 3; vastav kellaeg täistundides; vastav järgarv; arvude võrdlemine;
- liitmine; märk $+$;lahutamine; märk $-$; liitmine ja lahutamine 3 piires.

Detsember

- arv ja number 4;vastav kellaeg täistundides; vastav järgarv; nelja piires liitmine jalahutamine;
- arv ja number 5;vastav kellaeg täistundides; vastav järgarv; viie piires liitmine jalahutamine; rahaühik- 5 eurot;
- viie piires liitmine ja lahutamine. Arvude 1-5 koostis. Ühepereülesanded;
- kuud.

Jaanuar

- raha- euro , sent.
- rahaarvutused viie piires. Matemaatilise jutukese koostamine;
- arv ja number 6; vastav kellaeg täistundides; vastav järgarv; kuue piires liitmine jalahutamine;
- arv ja number 7; vastav kellaeg täistundides; vastav järgarv; seitsme piires liitmine ja lahutamine;
- nädal, nädalapäevad.

Veebruar

- arv ja number 8; vastav kellaeg täistundides; vastav järgarv; kaheksa piires liitmine ja lahutamine;
- arv ja number 9; vastav kellaeg täistundides; vastav järgarv; üheksa piires liitmine ja lahutamine;
- arv ja number 10; vastav kellaeg täistundides.; vastav järgarv; kümne piires liitmine ja lahutamine;
- arvud 11 ja 12; vastavad kellaajad täistundides. Liitmine ja lahutamine 12 piiresüleminekuta.

Märts

- sirgjoon ja kõverjoon;
- pikkusmõõdud-sentimeeter, meeter;
- ühe tehtega tekstülesanne;
- loogikaülesanded.

Aprill

- raskusühik- kilogramm;
- mahuühik- liiter;
- liitmise lahutamise kordamine, mitme tehtega arvutused;
- aastaajad, sünnikuu ja –päev.

Mai

- ühe tehtega tekstülesande lahendamine;
- loogikaülesanded;
- liitmise ja lahutamise kordamine;
- tekstülesande lahendamine.

7.3 Eeldatavad võimed ja oskused koolituse lõpetamisel

- tunneb ja nimetab lihtsamaid tasapinnalisi ja ruumilisi kujundeid (ring, ruut, kolmnurk, ristkülik, kera, kuup, nelitahukas);
- oskab määrata oma asukohta ümbritsevate esemete suhtes; orienteerub ruumis, õuealal ja paberil;
- järjestab ja rühmitab esemeid ja nähtusi suuruse-, asendi- ja aja tunnuse järgi;
- võrdleb hulki, kasutades mõisteid rohkem, vähem, võrdselt;
- oskab üks- ühese vastavuse seose alusel moodustada antud hulgaga samaväärset hulka;
- oskab kella järgi määrata aega täistundides;
- oskab loendada kaheteistkümmeni; teab arvude 1 – 12 järjestust;
- oskab seostada arvu arvude rea teiste arvudega;
- liidab ja lahutab 12 piires, tunneb märke +, -, =;
- oskab pulga või nõõrijupi abil mõõta esemete pikkust;
- teab enamkasutatavaid mõõtühikute nimetusi (meeter, liiter, kilogramm, euro, sent) ja teab, kuidas ja kus neid igapäevaelus kasutatakse;
- koostab kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukesi.

8. KUNSTIÕPETUS

8.1 Õppe eesmärgid ja õpiväljundid

Kunstiõpetuse koolituse eesmärgiks on lapse vaatlusoskuste kujundamine.

Kunstiõpetuse koolitus annab algteadmisi:

- joonistamises
- maalimises
- kompositsioonis
- värvusõpetuses
- kirjakunstis

Kogu kujutav tegevus on ühendatud mänguga.

Eesmärgid:

1. Isikupära arvestamine
2. Tundeelu rikastamine
3. Loova mõtlemise ja eneseväljenduse ergutamine
4. Ilumeele kujundamine
5. Rahvakunsti tutvustamine
6. Algatusvõime toetamine
7. Sotsiaalsuse suurendamine
8. Kunstielamuste ja meelelahutuste pakkumine

Kunstitegevuste puhul on kõige olulisemad saadud kogemused, elamused, rõõm ja rahulolu, võimalused väljendada oma maailmanägemist.

Kunstiõpetus põhineb suunatud vaatlusel ja järgneval analüüsil.

Voolides, maalides, joonistades ja meisterdades kasutab laps vaatlustel tehtud tähelepanekuid, annab vormi oma tunnetele ja kogemustele, pöörab tähelepanu üksikule ja üldisele.

8.2 Õpetamise sisu

Joonistamist, voolimist, maalimist, kirjakunsti algteadmisi, värvusõpetust, kompositsiooni õpitakse omavahelistes seostes.

1. Joonistamise ja maalimise ülesandeks on õpetada lapsi kujutama tasapinnaliselt mitmesuguseid esemeid ja nähtusi, õpetama edasi andma mitmesuguseid muljeid ümbritsevast elust, lastekirjandusest, filmidest. Õpitakse lihtsamaid joonistamise võtteid ja kujundatakse oskusi, mille abil lapsed on võimelised avama oma töö sisu.

*esemeline, temaatiline ja ehisjoonistamine (maalimine).

*Esemelise joonistamise ülesanne on lastele tuttavate esemete või objektide ja nende omaduste (vorm, struktuur, osade proportsioonid, värvus) loov kujutamine.

*Temaatilisel joonistamisel kujutatakse üksikesemeid omavahelises seoses. Teemad valitakse lastele hästi tuntud ja mõistetavatest elunähtustest või lastekirjandusest. Lapsi suunatakse leidma erinevaid kompositsioonilisi lahendusi. Õpetatakse oskuslikult ning otstarbekohaselt kasutama paberipinda. Arendatakse värvimaitset ja fantaasiat.

*Loodusobjektide kujutamine naturist ja kujutluste põhjal. Kodu ja loodus on esimesed kunstikasvatavad. Loodusest saadud elamused on kunsti põhielemendid: tundmused, mõistus, ilu. Looduses arenevad värvi-, vormi- ja helitaju. Valguse-varju mäng, looduse rütmid annavad ainet mõtlemiseks ja eneseväljenduseks *Ühiskondliku elu sündmused.

2. Värvusõpetuse ülesanne on arendada laste värvitaju. Lapse värvitaju on eriline ja suhtumine värvidesse on tingitud emotsioonidest. Värvide võib lastele esialgu tutvustada lihtsamate esemete, nähtuste, looduse ja praktilise tegevuse kaudu. Kujundada oskust edasi anda kujutatavate objektide eripära värvis, vormis ja õigetes proportsioonides (suur- väike, madal- kõrge, pikem- lühem, kitsas- lai). Koloriidi ja kompositsiooni kui väljendusvahendite kasutamine pildi sisu edastamisel.

3. Voolimises õpetatakse erineva suuruse ja kujuga esemete kujutamist, inim-, linnu - ja loomafiguuride voolimist plastilisel meetodil. Voolingu pinna kujutamine voolimispulga abil (karv- ja sulgkate, muster riietusel jne.).

Pisidetailide lisamine, pinna silumine. Savi kasutusele võtmine, voolimispulkade kasutamise õpetus.

4. Kirjakunstis õige sulepea asend, hoid, õige istumisasend, lihtsamate vertikaal- ja horisontaaljoonte tõmbamine tussšiga.

5. Kleepetööd. Käärde kasutamine ja hoid. Paberist erinevate kujude lõikamine ja nende ühendamine omavaheliseks kompositsiooniks.

Liimi kasutamine ja kleepimine.

Erinevate paberite omavaheline sobitamine, kasutamine erinevate esemete valmistamisel. Loodusliku materjali ühendamine figuurideks plastiliini, traadi jms abil.

6. Töö loodusliku materjaliga. Materjalitaju. Liiv, vesi, puit, savi, käbid, kastanid, sammal, vill, õled jm. Materjalide erinevad omadused: sile-kare, kõva-pehme,

külm- soe, kuiv-märg. Erinevate materjalide kokku sobitamine, kompositsioonide kujundamine

7. Erinevate tehnikatega tutvumine

Tutvumine klaasimaaliga, maalimine külmvärvidega klaasile.

8.3 Eeldatavad võimed ja oskused koolituse lõpetamisel

- oskus kujundada tasapinnal mitmesuguseid esemeid, nähtusi, sündmusi;
- oskus kasutada kogu paberipinda oskuslikult, leida taustfooniga sobiv toon;
- oskus kasutada pastelseid ja kontrastseid värvigammasid;
- oskus kompides iseloomustada eseme omadusi, kasutada voolimises ja meisterdamises
- mustri joonistamine sulepeaga;
- värvustoonide tundmine ja kasutamine objektide, looduse ja nähtuste juures;

- mustri joonistamine arvestades rütmi ja sümmeetriat;
- sulepea õige hoid ja lihtsamad kirjaõpetuse harjutused;
- savi ja plastilise materjali kasutamine lihtsamate kujundite valmistamiseks;
- tunneb erinevaid töövahendeid, oskab neid käsitleda (käärid, liim, värvid jpm).

9. INGLISE KEEL

9.1 Õppe eesmärgid ja õpiväljundid

Eesmärgiks on:

- Huvi äratamine inglise keele vastu ja selle kasutamine praktilises elus;
- Õige häälduse omandamine, millele aitab kaasa õige kõnerütm; Tähtis on, et kursuse lõpuks oleks lapsel olemas õige inglise keelne hääldus, et oskaks õigesti hääldada inglise keelseid häälikuid ja et oleks tabatud õige kõnerütm
- Töökorraldustest arusaamine;
- Lihtsate küsimuste esitamine ja nendele vastamine;
- Kuuldu täpne kordamine õpilase poolt;
- Paari ingliskeelse laulu oskamine.

9.2 Õpisisu I poolaastal

Temaatiliselt

- õpitakse linde,loomi;
- perekonda, sugulasi;
- riietusesemeid, jalanõusid;
- toidunõusid;
- mööbliesemed;
- keha- ja näoosad.

Tegusõnad

Tegusõnade kasutamisel õpitakse ja korratakse tegusõnu koos modaalverbiga can, kasutatakse ka Present Simple aega: it is a big bag, I am a girl, kuid seda vaid be vormi puhul.

Asesõnad

I, you, he, she, it

Arvud

Arvud 15 piires

Õpisisu II poolaastal

Temaatiliselt

- perekonna liikmeid, sugulasi;
- vaba aeg, hobid, sport;
- tähtpäevad;
- aastaajad;
- maja ja aed;
- kella tundmist (täistunnid).

Omadussõnad

Big- small, tall,long- short, new- old. Omadussõnade kasutamist koos nimisõnadega.

Tegusõnad

Tegusõnade kasutamisel õpitakse ja korratakse tegusõnu koos modaalverbiga can, kasutatakse ka Present Simple aega : it is a bag, I am a girl, kuid seda vaid tegusõna be vormi puhul.

Asesõnad

Korratakse õpitud asesõnu ning õpitakse ainsuses pööramist (I am, you are, he is, she is, it is).

Eessõnad

Õpitakse eessõnu nagu: on, under, in.

9.3 Eeldatavad võimed ja oskused koolituse lõpetamisel

- tunneb ja oskab nimetada inglise keeles loomi, linde, koolitarbeid, perekonnaliikmeid, sugulasi, keha- ja näo osasid, riietusesemeid, toidunõusid, koolitarbeid, aastaegasid, nimetab ruume majas ja tegevusi neis;
- oskab kasutada modaalverbi can koos tegusõnaga;
- tunneb ja oskab nimetada asesõnu.
- oskab õpetaja järgi hääldada kuulnud sõnu ja väljendeid;
- saab aru töökorraldustest ja täidab neid, saab aru lihtsast vestlusest.
- oskab iseseisvalt laulda paari ingliskeelset laulu;
- oskab moodustada lühikest lauset;
- peab meeles oma teksti näidendis;
- kasutada õpitud nimisõnu omavahelistes seostes lausekestes;
- kasutada õpitud omadussõnu koos nimisõnadega;
- oskab loendada arve kuni 15-ni;
- oskab õpetaja järgi õigesti hääldada kuulnud sõnu;
- saab aru töökorraldustest ja täidab neid;
- oskab kasutada õpitud eessõnu õpetaja poolt esitatud küsimustele lühivastuste andmiseks.
- oskab pöörata tegusõna be vormi ainsuses.